

Splitsing 'PGB voor Wmo en Jeugdwet' in gemeentebegrotingen 2015 o.b.v. SVB-data

projectnummer

17 december 2015

samenvatting

trefwoorden

Inleiding

Het totaal 'Persoonsgebonden budget (PGB) voor Wmo en Jeugd' (lv3-functie 672¹) wordt in de gemeentebegrotingen en gemeenterekeningen in 2015 niet uitgesplitst naar de afzonderlijke Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet. In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft CBS onderzoek gedaan naar de verdeling van het PGB voor de Wmo enerzijds en de Jeugdwet anderzijds.

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van PGB-gegevens uit het Trekkingsrechtensysteem van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Vanaf 1 januari 2015 is het systeem van trekkingsrechten ingevoerd voor het PGB onder de Wlz, Wmo en de Jeugdwet. Vanaf 2015 ontvangt een budgethouder geen voorschot meer op de eigen rekening maar kan hij/zij zijn/haar declaraties indienen bij de SVB, die het voor de budgethouder beheert en uitbetaalt aan zorgverleners.

Medio februari 2015 heeft CBS van het 'SVB Servicecentrum PGB' gegevens over PGB Wmo en PGB Jeugdwet ontvangen voor verslagjaar 2015. Op basis van deze gegevens is de verdeling van de totale waarde van het persoonsgebonden budget naar soort wet (Wmo/Jeugdwet) berekend. In maart 2015 heeft CBS onderzoek uitgevoerd naar de splitsing van lv3 Functie 672

---

¹ De gemeentelijke baten en lasten worden ingedeeld naar functies (beleidsterreinen) volgens Informatie voor Derden (lv3).

'PGB Jeugd en Wmo'². Uit het onderzoek kwam naar voren dat het niet goed mogelijk was om een splitsing van de gemeentebegrotingspost 'PGB Wmo en Jeugd' (lv3 672) per gemeente te maken.

Op verzoek van het ministerie van BZK heeft CBS in het najaar van 2015 het onderzoek naar de splitsing van PGB-data naar Wmo en Jeugdwet op basis van PGB-data uit het trekkingsrechtensysteem van de SVB herhaald. Het doel hiervan was zo mogelijk een uitsplitsing van de post 'PGB Wmo en Jeugd' per gemeente te berekenen.

Gedurende het jaar 2015 hebben diverse herstelacties in het Trekkingsrechtensysteem plaatsgevonden. Ook zijn veel voorlopige budgetten vervangen door werkelijke budgetten. Hierdoor is de kwaliteit van het SVB-bestand toegenomen. Ook in de afslag van het Trekkingsrechtensysteem van de SVB van begin november 2015 staan echter nog voorlopige budgetten. Dit aandeel is vele malen kleiner dan in de dataset van februari 2015.

In deze notitie wordt eerst kort aangegeven hoe het ontvangen databestand is verwerkt en op welke wijze de verdeling van de begrotingspost is uitgevoerd. Ook vindt op hoofdlijnen een confrontatie plaats van de cijfers afgeleid uit het SVB-bestand met cijfers uit andere gegevensbronnen. In een aparte maatwerktafel wordt de gemeentebegroting 2015 voor 'PGB voor Wmo en Jeugd' per gemeente uitgesplitst naar Jeugdwet en Wmo volgens de in deze notitie beschreven werkwijze.

Verwerking PGB-bestand afkomstig van SVB

Van het SVB Servicecentrum PGB heeft CBS begin november 2015 gegevens over PGB's ontvangen. Deze PGB-gegevens zijn geleverd op persoonsniveau en bestaan uit de totale budgetten zoals in januari tot en met oktober 2015 per budgethouder en per wet voor 2015 zijn vastgelegd in het SVB Trekkingsrechtensysteem. Na ontvangst van het bestand zijn de identificerende gegevens verwijderd.

Het bestand is zo opgebouwd dat voor elke besteding een afzonderlijk record is opgenomen. In dit record zijn ook gegevens over totaalbudget, gemeentecode, start- en einddatum budget, etc. opgenomen. Het bestand is geaggregeerd voor verdere bewerking. Voor de meeste budgethouders is per wet slechts één budgetbedrag opgenomen. Voor een aantal budgethouders zijn voor een wet gedurende het jaar meerdere budgetten opgenomen, toegekend voor opeenvolgende (al dan niet aansluitende) perioden. Voor het bepalen van het jaarbudget zijn deze afzonderlijke budgetten gesommeerd. Verder zijn de records van personen met een budget gelijk aan 0 euro verwijderd.

Ook in de novemberlevering zijn voorlopige bedragen zichtbaar, die zijn opgenomen in het kader van het noodscenario. Voorbeelden van voorlopige bedragen zijn 10.111 euro voor PGB Jeugdwet en PGB Wmo Begeleiding (BG), en 3.033 euro voor PGB Wmo Huishoudelijke hulp (HH). Ook veelvoudigen van deze budgetten zijn zichtbaar (bijv. 6.066, 9.099 en 12.132 voor PGB Wmo HH). In een aantal gevallen staan deze voorlopige budgetten naast later toegekende budgetten. Indien uit de voorlopige budgetten bestedingen zijn gedaan, en zichtbaar is dat later toegekende budgetten wat periode betreft hierop aansluiten, zijn deze budgetten in de berekening meegenomen. Indien sprake is van overlappende perioden en er geen bestedingen uit het voorlopig budget zijn gedaan, zijn deze voorlopige budgetten verwijderd.

---

² <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/gezondheid-welzijn/cijfers/incidenteel/maatwerk/verdeling-pgd-naar-wmo-en-jeugdwet-2015-mw.htm>

Confrontatie met andere bronnen

Om de kwaliteit van de gegevens te kunnen inschatten, kan op het niveau van totaal Nederland een confrontatie worden gemaakt met andere bronnen. Zowel voor het *aantal budgethouders* als het *totaal budget* worden de op bovenstaande manier uit SVB-data afgeleide cijfers vergeleken met andere bronnen.

In de kamerbrief van 26 januari 2015 staan de volgende aantallen budgethouders genoemd.

- Op 31 december 2014 waren er 98.524 budgethouders bekend bij de SVB voor Wmo en 31.689 budgethouders voor Jeugdwet.

Vergelijking aantal budgethouders 2015

	Eind 2014 bekend bij SVB	SVB-levering najaar 2015	SVB-levering voorjaar 2015
Jeugdwet	31.689	32.848	27.015
Wmo	98.524	110.468	86.843
<i>wv Wmo BG</i>	.	55.585	45.030
<i>wv Wmo HH</i>	.	54.883	41.812
Jeugdwet + Wmo	130.213	143.316	113.857

Toelichting:

- Totaal aantal budgethouders Jeugdwet uit de SVB-novemberlevering komt goed overeen met het aantal zoals bekend bij SVB eind 2014.
- Het aantal budgethouders Wmo ligt duidelijk hoger dan eind 2014 bij de SVB bekend. In de voorjaarslevering lag het totaal nog onder het bij de SVB bekende aantal. Aangenomen wordt dat de SVB eind 2014 nog geen volledig beeld had van alle Wmo-budgethouders vanwege incomplete aanleveringen door gemeenten.

In het rapport 'Macrobudgetten Jeugdwet en Wmo 2015' (Algemene Rekenkamer, 13 mei 2014) worden de geraamde macrobudgetten voor 2015 (peildatum maart 2014) weergegeven, waarbij per wet PGB apart wordt belicht:

- Jeugdwet: Voor de PGB in het kader van de Jeugdwet wordt een macrobudget 2015 geraamd van 498 miljoen. Hierbij is uitgegaan van een AWBZ-budget voor PGB in 2013 van 637 mln euro. Dit cijfer is gebaseerd op de registraties van zeven AWBZ-zorgkantoren. Dit bestand vertegenwoordigt ongeveer 20 procent van het landelijk totaal aan PGB-aanspraken. Op basis van het microbestand is het aandeel van de zorguitgaven bepaald voor de mensen onder de achttien jaar van de AWBZ-functies die worden overgeheveld naar de gemeenten. Deze percentages zijn toegepast op het landelijke PGB-totaal afkomstig van het Zorginstituut Nederland. Aan de realisatie 2013 is een volumegroei in 2014-2015 toegevoegd (ter grootte van 21,3 mln euro), een decentralisatiekorting van 62,4 mln euro afgetrokken en overige correcties zijn doorgevoerd.
- Wmo BG: Het macrobudget 2015 voor PGB in het kader van de Wmo voor zorg die overgaat vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) is geraamd op 484 mln euro. Hierbij is uitgegaan van een realisatie van AWBZ-PGB ter grootte van 654 mln euro in 2013. In de actualisatie naar 2015 komt er een volumegroei van 33,8 mln

euro bij. Er is sprake van een budgetkorting van 150 mln euro op persoonlijke verzorging, dagbesteding en begeleiding (BG). Tot slot zijn overige correcties doorgevoerd.

In het 'Advies over het Wmo-budget Huishoudelijke Hulp (HH) voor 2012' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) wordt voor 2011 een totaal PGB Wmo-HH genoemd van 150 mln euro (zie onderaan pagina 11). In het Definitief advies over het Wmo-budget huishoudelijke hulp voor 2011 kwam het SCP via een restpost uit op een bedrag van 302 mln euro aan PGB-uitgaven (inclusief onzekerheden in de berekening van de uitgaven voor zorg in natura). Op basis van onderzoek van Cebeon is het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) op een bedrag van 150 mln euro uitgekomen.

Vergelijking totaal budgetbedrag aan PGB's per wet (mln euro) 2015

	Macrobudget maart 2014	Gemeente- begroting	SVB-levering najaar 2015	SVB-levering voorjaar 2015
	<i>mln euro</i>			
Jeugdwet	498	.	412	296
Wmo	634	.	900	635
ww Wmo BG	484	.	767	520
ww Wmo HH	150	.	133	115
Jeugdwet + Wmo	1.132	1.136	1.312	931

Toelichting:

- Het totaal PGB Jeugdwet uit de SVB-levering ligt lager dan het geraamde macrobudget, maar komt al meer in de buurt dan de vorige SVB-levering uit het voorjaar.
- Het totaal PGB Wmo BG uit de SVB-levering ligt een stuk hoger dan het macrobudget voor Wmo BG (na budgetkorting).
- Het totaal PGB Wmo HH uit de SVB-levering ligt lager dan de Cebeon-schatting voor Wmo HH.
- Het gemeentebegrotingscijfer voor 'PGB voor Wmo en Jeugd' ligt veel lager dan het SVB-cijfer voor het totaal PGB voor Wmo en Jeugdwet. Dit wordt deels veroorzaakt doordat ruim 50 gemeenten een nulwaarde heeft opgegeven als begrotingscijfer, terwijl de SVB wel budgetbedragen registreert voor deze gemeenten. Daarnaast geven bijna 200 gemeenten bij de gemeentebegroting een onderschatting op van het totaalbudget uit de SVB-levering.

Geconcludeerd kan worden dat de kwaliteit van het SVB-bestand op niveau van totaal Nederland is toegenomen ten opzichte van de gegevens die per februari 2015 beschikbaar waren. Er zijn op niveau van totaal Nederland echter wel afwijkingen van andere bronnen. Over de kwaliteit van de SVB-gegevens voor individuele gemeenten kan vermeld worden dat voor bijna alle gemeenten budgetten worden geregistreerd door de SVB. Verder bevatten de maximumbedragen voor de individuele PGB-bedragen per gemeente géén onverklaarbare hoge bedragen, die een substantiële bijdrage leveren aan de totalen budgetbedragen op gemeenteniveau. De vraagstelling van het ministerie van BZK is overigens niet om absolute bedragen op basis van het SVB-bestand in kaart te brengen, maar op basis van een verdeling van SVB-bedragen de Iv3-informatie uit te splitsen naar Wmo en Jeugdwet.

Samenstelling overzichten per gemeentecode

In een aparte maatwerktabel is per gemeente de lv3-functie 672 'PGB voor Wmo en Jeugd' uitgesplitst naar Jeugdwet en Wmo. Hiervoor is de meeste recente begrotingsinformatie gebruikt, de zogenaamde bijgestelde begroting. De verdeling tussen Wmo en Jeugdwet is gemaakt op basis van de procentuele verdeling van de budgetbedragen volgens het recente SVB-bestand.